

Göteborgs kommun
info@educ.goteborg.se

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola

efter riktad tillsyn vid Lindholmens tekniska gymnasium 1
i Göteborgs kommun

Uppföljning av tillsyn vid Lindholmens tekniska gymnasium 1

Bakgrund

Skolinspektionen genomförde under våren 2019 en granskning av Lindholmens tekniska gymnasium 1 i Göteborgs kommun avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer (en s.k. regelbunden kvalitetsgranskning). Vid granskningen identifierades allvarliga brister inom flera områden vilket föranledde Skolinspektionen att avsluta granskningen och istället öppna ett tillsynsärende och genomföra en riktad tillsyn av skolenheten inom följande områden: *Extra anpassningar och särskilt stöd, Trygghet, studiero och arbete mot kränkande behandling samt Styrning och utveckling av verksamheten*. Tillsynsbesöket på Lindholmens tekniska gymnasium 1 ägde rum den 12-13 mars 2019 och beslut fattades den 22 maj 2019, dnr 2019:1927 (beslutet ligger i dnr 2019:1927 som avser Lindholmens tekniska gymnasium 2, där tillsyn pågick samtidigt som den aktuella skolenheten). I beslutet konstaterade Skolinspektionen allvarliga brister i det systematiska kvalitetsarbetet, i arbetet med att säkerställa att alla elever får det stöd de behöver samt att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Göteborgs kommun förelades i detta beslut att – vid vite om 1 600 000 kr – avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen gjorde en uppföljning hösten 2019 av beslutet som fattades den 22 maj 2019. I uppföljningsbeslutet som fattades den 19 mars 2020 bedömde Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt någon av de påtalade bristerna. Skolinspektionen förelade därför Göteborgs kommun att senast den 16 oktober 2020 vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Med avseende på situationen under pandemin beviljades huvudmannen anstånd med att redovisa vidtagna åtgärder till den 21 januari 2021.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som konstaterades i det ovan nämnda uppföljningsbeslutet. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Göteborgs kommun inkom med den 20 januari 2021 samt digitala intervjuer på distans med elever, lärare, elevhälsa och rektor på Lindholmens tekniska gymnasium 1 den 4 och 5 mars 2021. Intervjuer genomfördes också med verksamhetschef för hela Lindholmens tekniska gymnasium samt utbildningschef för Lindholmens gymnasieområde den 12 mars 2021.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut bedömer Skolinspektionen att huvudmannen avhjälpt påtalade brister. Skolinspektionen avslutar därför tillsynen av Lindholmens tekniska gymnasium 1 i Göteborgs kommun.

Motivering till beslutet

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömde i beslut den 19 mars 2020 att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att elever ska ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om elever riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna ska utvärderas (3 kap. 5 § skollagen; Lgy 11, 2.1 Kunskaper, 2.5 Bedömning och betyg, 2.6 Rektorns ansvar). Vidare bedömde Skolinspektionen att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7 § skollagen).

Bedömningen gjordes mot bakgrund av att Skolinspektionens utredning visade att rektorn inte såg till att elevers behov av särskilt stöd utreddes trots att det funnits skäl att göra det. Skolan hade visserligen utvecklat rutiner för att uppmärksamma, anmäla och utreda om elever har behov av särskilt stöd, men detta arbete var än så länge begränsat till eleverna i år 1. Det fanns fortfarande inte något motsvarande fungerande arbete för elever i år 2 och 3, trots att det fanns flera elever som över tid haft konstaterade svårigheter att uppnå kunskapskraven, med resultatet att de fått F i en eller i vissa fall flertalet kurser. Det framkom att såväl rektor som lärare ansåg att det fanns ett behov av att göra utredningar om särskilt stöd för många elever, speciellt för de som går år 2 och 3, men att sådana ännu inte gjorts på grund av rektorn hade prioriterat elever i år 1 till följd av bristande resurser.

Av huvudmannens redovisning från 20 januari 2021 framgår att rektorn sedan det tidigare uppföljningstillfället vidtagit ytterligare åtgärder i syfte att säkerställa att elever i samtliga klasser skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar eller behovet av särskilt stöd utreds skyndsamt om inte de extra anpassningarna skulle vara tillräckliga. Det framgår av redovisningen och de genomförda intervjuerna att det nu finns tydliga rutiner som säkerställer att de elever som har behov av extra anpassningar får sådana i alla ämnen. Det framgår också att det finns tydliga rutiner för att utreda elevers behov av särskilt stöd om det visar sig att extra anpassningar inte är tillräckliga. I redovisningen beskrivs arbetsgången med "*Tidigt varningssystem*" (TVS) vilket också bekräftas i intervjuer med lärare och elevhälsans personal. Varje månad fyller lärare i ett dokument för en löpande dokumentation om hur måluppfyllelsen ser ut för alla elever. Detta underlag analyseras sedan av rektorn och elevhälsan tillsammans med lärarna. Det följs sedan upp under arbetslagsmöten och programträffar. På detta sätt kan extra anpassningar tidigt sättas in med stöd av elevhälsan. I de fall de extra anpassningarna inte är tillräckliga görs skyndsamt en utredning om en elevs behov av särskilt stöd enligt skolans rutiner. I intervjuerna framkommer att lärarna nu är väl insatta i rutinen kring TVS och sin skyldighet att anmäla till elevhälsan om en elev riskerar att inte nå målen. Skolenheten uppger att de nu är i fas med utredningarna och har fått en bättre överblick genom TVS, vilket bekräftas i intervju med elevhälsan.

Skolan har arbetat med kompetenshöjande insatser för lärarna när det gäller extra anpassningar och ledning och stimulans i undervisningen. Arbetet följs upp genom

lektionsbesök av elevhälsa och rektor. Rektorn beskriver att lärarna nu kan ge exempel på extra anpassningar och anpassa undervisningen till elevernas behov. Vid intervjuerna med lärarna ger de flera olika exempel på extra anpassningar. Lärarna beskriver också att de upplever att många elever mår bra av tydliga lektionsplaneringar och klassrumsrutiner vilket bekräftas i elevintervjuerna. Enligt redovisningen planeras för fortsatta kompetenshöjande insatser och kollegiala diskussioner.

Mot bakgrund av de uppgifter som huvudmannen inkommit med samt Skolinspektionens intervju med elever, lärare, elevhälsa och rektor på Lindholmens tekniska gymnasium 1 bedömer Skolinspektionen att de påtalade bristerna är avhjälpna.

Trygghet och studiero samt ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete

Skolinspektionen bedömde i beslut den 19 mars 2020 att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att utbildningen inte utformades så att det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, En likvärdig utbildning, 2. 1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden). Vidare bedömde Skolinspektionen att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende alla elever tillförsäkrades en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Bedömningen gjordes mot bakgrund av att Skolinspektionens utredning visade att det fortfarande fanns brister i värdegrundsarbetet då det fanns lärare som inte genomförde de aktiviteter som rektorn beslutat om och som elevhälsan arbetat fram. Detta medförde att vissa elever inte omfattades av något värdegrundsarbete. Eleverna hade inte fått möjlighet att diskutera eller problematisera språkbruk och kränkande kommentarer som förekom på skolan. Skolinspektionens utredning visade vidare att eleverna fortfarande inte tillförsäkrades en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Det var inte en trygg skolmiljö för alla elever, att ett grovt språkbruk förekom, att bråk och konflikter var vanligt förekommande under såväl raster som under lektioner samt att vissa platser identifierats som otrygga på skolenheten. Utredningen visade också att skolan genomfört flera åtgärder för att komma tillrätta med den bristande studieron och för att skapa trygghet men att dessa inte varit tillräckliga.

Av huvudmannens redovisning som inkom den 20 januari 2021 framgår att rektorn sedan det tidigare uppföljningstillfället vidtagit ytterligare åtgärder i syfte att säkerställa att elever i samtliga klasser tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Det finns nu gemensamt framtagna ordningsregler och klassrumsrutiner som både lärare och elever beskriver i intervjuer. Under lektionerna finns en gemensam struktur som gäller i alla ämnen och som eleverna uppskattar. Även lärarna uttrycker i intervjuerna att det är en styrka som ledare i klassrummet att alla har gemensamma regler och rutiner. Klassrumsrutiner och ordningsregler har förankrats hos alla lärare vid terminsstarten och vid den styrda mentorstiden för eleverna. Under mentorstiden har också ett kontinuerligt värdegrundsarbete genomförts med stöd av elevhälsans kompetens. Elevhälsan har tagit fram material som mentorerna arbetar med tillsammans med sina elever i värdegrundsfrågor.

I alla genomförda intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor framkommer en tydlig samsyn på klassrumsrutiner, ordningsregler och värdegrundsarbetet. I intervjuer med elever framkommer att det för det mesta råder studiero men att oro kan förekomma. I de fall där det varit oro har insatser gjorts för att komma tillrätta med det såsom ändrade placeringar av elever, förändrade grupper och fortsatt arbete med klassrumsrutiner tillsammans med elevhälsan. På arbetslagstid diskuteras frågor kring trygghet, studiero och värdegrund av lärarna gemensamt och ibland med någon från elevhälsan. Dagordningen på arbetslagsmötena fokuserar på trygghet och studiero, måluppfyllelse och en trygg skolmiljö. Under programträffar som sker en gång per månad har diskussioner kring "Ledarskapet i klassrummet" fokuserats. Under fasta uppföljningsveckor varannan månad säkerställs att lektionsstruktur, klassrumsrutiner och ordningsregler följs. Detta görs genom lektionsbesök, samtal med elever, lärare och elevhälsa av rektor, specialpedagog, kurator, socialpedagog och verksamhetschef. Analys och slutsatser och eventuellt nya åtgärder återkopplas till personalen på programträffar.

När det gäller tryggheten på skolan uppger eleverna under intervjuerna att de känner sig trygga på skolan. De lyfter speciellt den nya skolbyggnaden där en gemensam entré med öppna ytor gör att många vuxna syns och rör sig på de allmänna ytorna. På hela Lindholmsområdet med flera gymnasieskolor och andra verksamheter beskriver utbildningschefen det pågående gemensamma arbetet med "Trygga Lindholmen".

Skolan har nu anställt en socialpedagog som är med och leder arbetet med värdegrundsfrågor och trygg skolmiljö för alla elever. Det framkommer i intervjuerna med rektor, lärare och elever att alla vuxna reagerar och har en samsyn kring normbrytande och kränkande kommentarer och beteenden. Rektorn har identifierat några platser med färre vuxna där otrygghet kan uppstå. Vid dessa platser har rektor och verksamhetschef sett över tidpunkter då många elever rör sig där, möblering och vuxennärvaro och gjort åtgärder för att förbättra tryggheten på dessa platser. Skolenheten har nu en uppdaterad plan mot kränkande behandling med en aktuell analys och adekvata planerade insatser för ett förebyggande och främjande arbete.

Det har tidigare förekommit ett kränkande språkbruk och speciellt har flickor känt sig utsatta. I sin redovisning beskriver skolan att socialpedagogen som anställts har lett arbetet med värdegrundsarbetet för att möta normbrytande beteende och språkbruk. Rektor och kurator träffar alla flickor på enheten regelbundet för att följa upp hur de upplever sin skolmiljö. Personal har deltagit i fortbildning gällande värdegrund och kränkande behandling och olika kampanjer har gjorts i skolan för att komma tillrätta med språkbruket. Under intervjuerna framkommer att det finns grupper av elever som internt har en jargong med inbördes skämt och ordval som inte är lämpliga i skolan i mötet med andra elever och vuxna. Det framkommer dock att skolan har uppmärksammat detta och aktivt har arbetat med det. På skolenheten har också ett projekt om språkbruk genomförts i ämnet svenska. I intervjuerna beskriver lärarna och rektorn att de arbetar aktivt med att eleverna ska utveckla ett fungerande uppträdande och språkbruk på sina praktikplatser och blivande arbetsplatser.

Mot bakgrund av de uppgifter som huvudmannen inkommit med samt Skolinspektionens intervju med elever, lärare, elevhälsa och rektor för Lindholmens tekniska gymnasium 1, bedömer Skolinspektionen att de påtalade bristerna är avhjälpna.

Skolenhetens systematiska kvalitetsarbete

Skolinspektionen bedömde i beslut den 19 mars 2020 att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero i förhållande till de nationella målen, utifrån en analys av det som framkommit i uppföljningen beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och planerar för och genomför dessa samt dokumenterar kvalitetsarbetet. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-7 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Bedömningen gjordes mot bakgrund av att Skolinspektionens utredning visade att det inte fanns något dokumenterat kvalitetsarbete i enlighet med författningarnas krav som byggde på en uppföljning och analys av skolenhetens resultat som utarbetats tillsammans med lärare och övrig personal. Några dokumenterade uppföljningar eller analyser av föregående läsårs studieresultat eller elevernas upplevelser av trygghet och studiero vid skolenheten hade exempelvis inte genomförts. Den verksamhetsplan som utarbetats för utvecklingsarbete på skolenheten tog istället sin utgångspunkt i Skolinspektionens beslut. Rektor saknade därmed ett fullständigt underlag för att kunna identifiera utvecklingsområden och besluta om adekvata utvecklingsinsatser för att verksamheten ska kunna förändras och förbättras.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn sedan det tidigare uppföljningstillfället vidtagit ytterligare åtgärder i syfte att följa upp och dokumentera både elevernas kunskapsresultat och resultatet av arbetet med trygghet och studiero. Det finns nu ett systematiskt arbete genom *"Tidigt varningssystem"* (TVS) och uppföljningsveckor där undervisning, lärmiljö, ledning och stimulans fokuseras. Under uppföljningsveckorna följs också de trygghetsskapande åtgärderna upp av socialpedagog och kurator. Rektor och elevhälsa analyserar resultaten av TVS och beslutar om åtgärder.

Lärarna arbetar med uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat, arbetet med trygghet och studiero och arbetet med normer och värden på arbetslagsmöten och programträffar. Genom insamling av resultat både gällande kunskapsresultat och gällande trygghet och studiero blir det tydligt i redovisningen och under intervjuerna att det finns ett bra underlag för analys. Strukturen med en dagordning på arbetslagsmöten, uppföljningsveckor och programträffar där uppföljning och analys av resultat görs säkerställer att relevanta åtgärder beslutas utifrån de insamlade underlagen för att utveckla utbildningen.

Mot bakgrund av de uppgifter som huvudmannen inkommit med samt Skolinspektionens intervju med rektor för Lindholmens gymnasium 1 bedömer Skolinspektionen att de påtalade bristerna är avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Wassén

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Wassén

X Lena Knutsson

Föredragande
Signerat av: Lena Knutsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Solmaz Malek Lundin, enhetsjurist Claes Börjesson och regionstabsjurist Johan Kylanfelt medverkat.